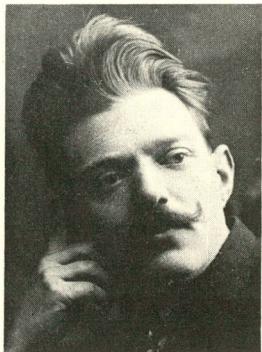

PIRA, Antoon, oorlogsvrijwilliger (Antwerpen 2 december 1887 - Antwerpen 18 december 1939). Oorlogsvrijwilliger sinds augustus 1914. Na de terugtocht uit Antwerpen naar de IJzer verbleef hij als instructeur in het kamp van Auvours (vermoedelijk december 1914), waar hij kennis maakte en onder invloed kwam van de Franse oud-premier Joseph Cail-
laux, die streefde naar beëindiging van de oorlog door verstandhouding met de vijand, maar dit uit louter pacifistische overwegingen. In februari 1918 kwam Pira aan

het front en voerde er een defaitistische campagne in dezelfde geest. Hij probeerde zijn ideeën aanvankelijk via de Frontbeweging te verbreiden en slaagde daar gedeeltelijk in, ofschoon hij geen toegang kreeg tot de eigenlijke organisatie. Daarop nam hij eigen initiatieven en stichtte, vermoedelijk in mei 1918, het Algemeen Vlaamsch Democratisch Verbond, binnen het 5e linieregiment. Als geboren volksmenner had hij grote invloed op de soldaten en zette hen met goed gevolg tot desertie aan. Op 11 juni lokte hij te Westvleteren bij een bataljon een werkstaking uit. Pas op 19 juli werd hij daarvoor gearresteerd en gevangen gezet. In januari 1919 uit de gevangenis ontsnapt werd hij in mei weer aangehouden. In november 1920 verscheen hij samen met M. Geerardyn, Beets en anderen voor de krijgsraad te Antwerpen, waar hij zichzelf (met een advocaat van rechtswege) op bijzonder sprankelende wijze verdedigde. Veroordeeld tot 20 jaar dwangarbeid werd hij circa 1928 in vrijheid gesteld en begon dan te Antwerpen de exploitatie van een bioscoop.

LITERATUUR : L. Devliegher en L. Schepens, *Front 14 / 18* (1968, p. 40-41 en 77-80).

LUC SCHEPENS